

# EEN MINIATUUROORLOG IN DE 17DE EEUW DOOR DR. H. C. H. MOQUETTE

**A**N den eeuwenouden strijd tusschen Dordrecht, de oudste Hollandsche stad, die streng vasthield aan haar grootste privilege, het stapelrecht, en andere steden, die te vergeefs krachtig daartegen opkwamen, had ook Rotterdam sinds de tweede helft der veertiende eeuw deel genomen. Met Gorkum en Schoonhoven behoorde onze stad in de zestiende eeuw tot de felste tegenstandsters van Dordrecht en geen verbond kon er gesloten worden met het doel aan dat ondraaglijk handelsjuk een einde te maken, of deze drie steden maakten er deel van uit.

Met de Maasstad had Dordt o.a. telkens kwestie over het vervoer der westersche, d.w.z. fransche wijnen, die volgens Rotterdam niet alleen, als alle goederen uit zee komende, tot deze stad vrij van stapelrecht waren, maar bovendien ook verder stroomopwaarts vrijdom daarvan hadden. Dordrecht protesteerde steeds daartegen en liet het in 1612 niet bij een protest blijven. Het schip van Jan Gillisz Poppe, wijnhandelaar te Rotterdam, werd aangehaald, de schipper beboet. Dordt eischte „verbodemen” van alle fransche wijnen, n.l. uitladen om de juiste hoeveelheid te bepalen en daarna overladen, liefst in Dordtsche schepen, wat een groot voordeel voor de Dordtsche schippers was. De schipper en de wijnkooper brachten de zaak voor het Hof van Holland, doch het vonnis vernemen wij niet.

Naar aanleiding van dit geval kwamen in April 1614 de steden Zaltbommel, Nijmegen, Arnhem, Rotterdam, Tiel en Grave overeen om te trachten „affdoening of moderatie” van het stapelrecht te verkrijgen. Misschien heeft dit gemeenschappelijk optreden iets geholpen; de Staten spreken tenminste in 1618 van de sinds drie jaar betoonde gematigdheid van Dordt. De Merwedestad beroept zich ook zelf in 1617 tegenover Zaltbommel op de door haar betoonde „courtoisie”, maar zij had zich echter nooit verwaardigd op de klachten der voornoemde steden te antwoorden.